

S İ R K Ü L E R : 2 0 1 4 / 4 6

25.08.2014

YÖNETİCİ SORUMLULUĞU VE YÖNETCİ SORUMLULUK SİGORTASI

A- HUKUKİ DAYANAK :

6102 Sayılı yeni TTK' nun kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerinin ve tasfiye memurlarının sorumluluğunu düzenleyen 553 ncü maddesinde; “ Kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurları, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar.” denmektedir.

Sorumluluk altında olan kişiler yukarıda sayılmış olup yönetici kavramı dışındakiler son derece açıktır. Kanunda kastedilen yönetici terimi, şirket adına karar alıp bunu uygulayan veya imza yetkisi bulunan, bu suretle şirket adına kendine verilen görevleri yapan genel müdür, genel müdür yardımcıları, müdürler, muhasebe ve finansman müdürü, CEO, CFO, genel koordinatör gibi unvanları taşıyan kişilerdir.

Kanun maddesinde belirtilen kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurlarının görevlerini yaparken kusurlu hareketleri ile şirkete, ortaklara ve şirketten alacaklı olan kişilere verdikleri zararlardan **şahsi mal varlıkları ile sorumludurlar**. Başka bir deyişle, zarar gören kişiler zararlarının karşılanması için bu kişilere doğrudan dava açarak zararlarının kendilerine ödenmesini isteyebilirler. Özellikle, alacağını şirketten tahsil edemeyen satıcıların, vergi dairesinin, SGK.nın, Kamu kurumlarının yöneticiler aleyhine dava açarak alacağının ödenmesini istemeleri mümkündür. Diğer taraftan, dava açılması halinde, yönetici dava konusu olayda kendisinin kusur ve ihmali olmadığını, kusurlu davranmadığını kendisi ispat etmekle yükümlü olacaktır. Bu riski karşılamının yolu ise, dünyada yaygın bir şekilde uygulanan, ülkemizde TTK.nın yürürlüğe girmesi ile yeni yeni işlerlik kazanan **YÖNETİCİ SORUMLULUĞU SİGORTASI' dır**.

B- TAZMİNAT TALEBİNDE BULUNABİLECEK KİŞİ VE KURUMLAR :

Aşağıdaki kişi ve kurumlar tazminat, idari para cezaları, vergi ve vergi cezaları, para cezaları, SGK Primi, dava nedeniyle oluşan savunma ve mahkeme masraflarının ödenmesi talebinde bulunabilir.

- Hissedarlar ve ortaklar,
- Vergi Dairesi, SGK, ilgili resmi kurumlar, devlet kurumları, SPK, BDDK,
- Alacaklılar,
- Müşteriler,
- Şirket çalışanları,
- İş kazası nedeniyle zarar gören kişiler,
- Haksız yere işten çıkarılanlar veya menfaati zarar görenler,
- Tasfiye memurları
- Şirketle iş yapan diğer kişiler,

C- YÖNETİCİ SORUMLULUK SİGORTASI HANGİ RİSKLERİ KARŞILAR ?

Ana hatları ile yönetici sorumluluk sigortası; kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurlarının görevlerini yaparken kusurlarından veya ihmallerinden dolayı talep edilebilecek tazminatlar, dava süresi boyunca savunma masrafları, soruşturma masrafları, acil durum masrafları, mal varlığı üzerindeki haczin kaldırılması için oluşan masraflar ile eş ve yasal varislere açılan tazminatları karşılamaktadır. Yönetici sorumluluk sigortası ile gerçek kişiler, yönetim kurulu üyesi tüzel kişiler ve onların temsilcileri de talep halinde teminat kapsamına alınabilmektedir.

Şirketler topluluğunda, her şirket tek tek Yönetici Sorumluluk Sigortası yaptırabileceği gibi, diğer şirketleri de kapsayacak şekilde hakim şirketin yönetici sorumluluk poliçesi alması da mümkündür.

Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerin yönetim kurulu, şirketin varlığının gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebepleri erken teşhis etmek, bunun için gerekli önlemleri almak, riskin yönetilmesi için bir komite kurmak, sistem çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdürler. Yönetici sorumluluk sigortası bu risklerden doğan tüm tazminat taleplerini de teminat kapsamına alabilmektedir.

Sigorta poliçesinin kapsam ve içeriği;

- Poliçe döneminde yönetim kurulu üyelerine veya yöneticilere yöneltilen talepler teminat altındadır.
- Davacının zararı poliçe döneminde oluşabilir ancak davacının bu talebini poliçe dönemi içinde yaptığı takdirde Yönetici Sorumluluk poliçesi çalışacaktır.
- Elbette ki poliçe dönemi öncesinde bilinen bir durum veya açılan herhangi bir dava ya da yapılan herhangi bir talep poliçe kapsamında değildir.
- Yönetici Sorumluluk Sigortası sadece Türkiye’de değil diğer ülkelerden yapılan taleplere karşı yöneticileri korumaktadır. Ancak kanunda belirtildiği üzere Türk şirketleri için şirket merkezinin bulunduğu yerde sorumlular aleyhine dava açılabilir.

D- SİGORTA YAPTIRIRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR :

Yukarıda da ifade ettiğimiz üzere, TTK 2012 yılında yürürlüğe girmiş ve yönetici sorumluluğu 553. Maddede düzenlenmiştir. Gelişmiş ülkelerde Yönetici Sorumluluğu Sigortası çok yaygın olarak kullanılmakla birlikte ülkemizde uygulaması yeni yeni gelişmektedir. Dolayısıyla, sigorta yaptırırken poliçenin hangi riskleri ve hangi sürelerle karşıladığını çok iyi irdelemek gerekmektedir. Özellikle riskler genellikle yıl kapandıktan sonraki yıllarda ortaya çıkmaktadır. Örneğin, vergi ve cezada zaman aşımı 5 yıl, SGK’da 10 yıldır. Riskin 4-5 yıl sonra ortaya çıkması halinde poliçenin bu yıllarda ödenecek riskleri kapsayıp kapsamadığı önem arz etmektedir. Sigorta şirketleri, sigorta yaptırılan yıl ile ilgili olmakla birlikte sonraki yıllarda ortaya çıkmış riskleri karşılayamayız diyebilirler. Sigorta yaptırmak önemli olmakla birlikte hasar ortaya çıktığında poliçenin hasarı karşılayacağından emin olmak çok daha önemli olmaktadır. Bu nedenle, sigorta yaptırılacak şirketi seçilirken ve sigorta poliçesinin kapsamında dikkatli olmakta fayda olduğunu düşünüyoruz.

Saygılarımızla,

NOT: İş bu Sirküler, ÇAĞATAY SİGORTA VE REASURANS BROKERLİĞİ (Taner ÇAĞATAY) ’ in katkıları ile hazırlanmıştır.